

14. Keskuspankin rahaspolitiikka

14.1 Keskuspankkiorganisaatio vakauttaa

- Häiriötön toiminta kansantaloudessa edellyttää vakaata rahataloutta
  - keskuspankit huolehtivat, että
    - **inflaatio on hidasta,**
    - maksut kulkevat **tilisiirtoina** nopeasti ja luotettavasti,
    - **lainoja** otetaan ja myönnetään harkitusti ja
    - **sijoitusten riskit** huomioidaan
  - päätehtävä **rahoitusmarkkinoiden vakaana** pitäminen ja **korkotason ohjaaminen**
  - EKPJ:n suvereniteetti raha- ja valuuttakurssipolitiikassa
    - **EKPJ** = Euroopan keskuspankkijärjestelmä = EKP + kansalliset keskuspankit (esim. Suomen Pankki)

- **EKP:n neuvosto** päättää rahapolitiikan toimista
  - jäseninä kansallisten keskuspankkien pääjohtajat ja EKP:n johtokunta
  - kansalliset keskuspankit suunnittelevat, toteuttavat ja analysoivat kansallista ja euroalueen talouskehitystä
  - EKP tekee päätökset viime kädessä **rahapolitiikasta** ja toimeenpanosta vastaavat kansalliset keskuspankit
  - EKP(J):n **riippumattomuus politiikasta** mahdollistaa ydintehtävästä suoriutumisen
- **Hintavakaus:** kuluttajahintojen nousu enintään 2 % vuodessa
  - hintojen muutoksia ei ole tarkoituksenmukaista tarkastella lyhyellä ajalla → muutosten **ennakointi**
  - tilapäisiin muutoksiin ei voi vaikuttaa rahapolitiikalla

- erityisesti seuraavien muutosten seuraaminen
  - talouskasvun vauhti
  - pankkien luotonannon kasvu
  - asuntojen hintakehitys
  - palkkojen ja työllisyyden kehitys
  - kuluttajien ja yritysten velkaantuneisuus
  - osake- ja valuuttamarkkinoiden kehitys
  - liikkeessä olevan rahan määrän muutokset
- EKP:n haasteena on erilaiset kansantaloudet, niiden rakenteet ja suhdannevaiheet jäsenmaissa
  - päätökset toiminta-alueen tasoisesti – jäsenmaan talouspolitiikka voi kärsiä huomattavasti esim. koroista
  - suurin vaikutus Saksalla, Ranskalla ja Italialla (muodostavat 75 % euroalueen tuotannosta)

14.2 Keskuspankki markkinoilla

- Keskuspankin työkalut
  - Välillinen vaikutus euriborkorkoon ohjauskoron nostamisella tai laskemisella
  - Muiden pankkien lyhytaikaisten keskuspankkiluottojen ehtojen sääntely
  - Vaatii pankkeja tallettamaan osan asiakkaidensa tekemistä talletuksista oman maansa keskuspankkiin
- **Tavoitteena** on ohjata pankkien luotonantoa talouskehityksen mukaan

- **EKP:n ohjauskorko** on tärkein ohjauskeino ja vaikuttaa euriborkorkoihin
  - välitön vaikutus lyhyisiin korkoihin (1 vko, 1, 2, 3 kk) ja välillinen vaikutus pitkiin korkoihin
  - mitä korkeampi korko, sitä **kalliimpia** kuluttamiseen ja investointiin otetut lainat – ja kannattavampaa talletus
  - korkeassa **inflaatiossa ohjauskoron nosto** (kun inflaatio on yli 2 %) ja jos **talouskehitys hidastuu**, ohjauskoron lasku
  - sijoittajat osaavat ennakoida korkomuutoksia mm. EKP:n johdon puheista – odotettu muutos ei vaikuta euriborkorkoihin